

Det kgl. Landbruks- og matdepartement  
Postboks 8007 Dep  
0030 Oslo

Deres ref: 21/1672-29

Vår ref:

Dato: 21. mars 2022

## Innspill til utredning om Bionova

Det vises til brev av 24. februar med invitasjon til å komme med innspill til utredningen av Bionova.

FHF's grunnlag for å komme med et innspill er forankret i to forhold:

Departementet presiserer bl.a. at Bionova skal sikre utvikling av bioøkonomien knyttet til landbruk, skogbruk og havbruk, herunder også bidra til biobasert sirkulærøkonomi, økt selvforsyning av fôr i landbruk og havbruk og utvikling av løsninger for at avfall fra havbruksnæringen kan brukes som ressurs. Bionova forutsettes derfor å skulle bidra til utvikling av havbruksnæringen på disse felt.

FHF, som finansieres av næringen gjennom en FoU-avgift på eksportverdien av sjømat, har som overordnet mål å bidra til økt verdiskaping, bærekraft og nyskaping i sjømatnæringen, der havbruk på grunn av andelen av eksportverdi utgjør en dominerende andel av FoU-innsatsen. Prioriteringene innen havbruk går bl.a. på sirkulærøkonomi gjennom utnyttelse av biologisk materiale og utvikling av kunnskap for at nye fôrressurser kan tas i bruk.

Det kan således være overlapp eller synergier mellom FHF's prioriteringer og de uttalte mål med Bionova, noe som kan gjøre FHF's innspill til utredningen av Bionova relevant.

### *Målsettingene*

De overordnede myndighetsmål med Bionova ligger naturligvis fast.

Det kan imidlertid være relevant å stille spørsmål ved om selvforsyning av fôr til norsk havbruksnæring, som et isolert selvstendig mål, er en egnet føring for utvikling av fremtidige bærekraftige fôrårvarer til norsk havbruksnæring. Næringen er en utpreget internasjonal næring, eksporterer over 90% av produksjonen over hele verden, er en dominerende global aktør og er avhengig av global markedsadgang og fri handel som grunnleggende prinsipp.

Fôr til proteinproduksjon, inkludert til havbruk, er også en global næring og globale utviklingsløp for utvikling av fremtidige bærekraftige fôrårvarer er avgjørende, også for norsk havbruksnæring.

Fôr er den største kostnadsfaktoren i produksjon av laks. Den norske lakseproduksjonen eksporteres til sterkt konkurranseutsatte markedet i hele verden. En grunnleggende målsetting om at norsk havbruksnæring skal være selvforsynt med fôr, kan derfor utgjøre et hinder for at de mest effektive, verdifulle og bærekraftige nyutviklede fôrårvarer tas i bruk i Norge.

*Overlapp med andre virkemidler og målretting av innsats*

Departementet skisserer en rekke mål og arbeidsområder for Bionova.

Noen av målene fremstår som direkte støtte til tiltak i enkeltbedrifter «Tiltak skal innrettes slik at det gir bønder med ulike driftsstørrelser og driftsformer i alle deler av landet reell mulighet til å motta midler til klimatiltak på sin gård». Slike mål er klare og tydelige og Bionova vil kunne ha en konkret og viktig rolle som ikke ivaretas av andre virkemidler, og vil da være konkrete bidrag til miljøtiltak hos enkeltaktører innen landbruket.

De øvrige mål er brede og generiske og er områder der det skjer en betydelig innsats fra mange andre aktører, også internasjonalt. De vil også være overlappende med målsettinger FHF har med deler av innsatsen. Bionova vil følgelig ha overlappende mål og innsats med andre virkemidler og industrielle utviklingsløp. Bionova bør derfor sikre synergi og unngå overlapp med andre tiltak ved å søke koordinering med andre virkemidler som har overlappende målsettinger.

Bionova bør også søke å rette innsatsen mot mer avgrensede og definerte områder og ikke ha for brede målsettinger. Et eksempel på et utfordrende sett med brede målsettinger på begrensede ressurser er dersom Bionova skal være et virkemiddel for tilskudd til små og store bønders klimatiltak i egen bedrift, samtidig som Bionova skal være en viktig faktor i å oppnå økt utnyttelse av biologisk materiale fra havbruk, og samtidig skal Bionova være en viktig faktor i å utvikle nye bærekraftige effektive fôrressurser.

Dette er svært brede og til dels sprikende målsettinger som det kan være utfordrende for Bionova å forvalte innenfor de økonomiske rammene som er lagt for Bionova.

Med vennlig hilsen

FHF - Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering

Geir Andreassen  
administrerende direktør